

Deut; 5:21.

A Tízparancsolat utolsó parancsolatához érkeztünk. Tekintsünk most vissza a megtett útra, csodálkozzunk rá a Tízparancsolat ívére! Ahogy elindul a Tízparancsolat a legnagyobbtól, a legszentebbtől, a legfenségesebbtől, az Istentől: „Én vagyok az ÚR, a te Istened”. És mond nekünk Isten szabadításáról, imádatáról, féltő szeretetéről, szent nevééről és megszentelt napjáról csodálatos dolgokat. Majd áttér emberi kapcsolatainkra, szüleink tiszteletére, életünk védelmére és a házassági szeretet hűségben való őrzésére. És megérkezik végül életünk legegyszerűbb, legprofánabb és hétköznapiabb dolgaihoz, az ökörhöz, a számárhoz és egyéb semmiségekhez. Mert Isten az életednek az egészéről beszél. Mert Istennek életed minden részlete fontos. Nemcsak az imádságos szent pillanataid érdeklik, hanem a gumicsizmás legegyszerűbb pillanatok is. A családod, a munkád, a szórakozásod, a pihenésed, a tulajdonod, minden. Nemcsak a cselekedeteid, nemcsak a szavaid, de a gondolataid és érzéseid is. Istennek minden fontos. Minden, ami veled kapcsolatos, mert Istennek te magad vagy fontos.

Isten szeret téged, és ezért érdekli is minden, ami téged érint. Ezért egészen más ő, mint amit az emberek által kitalált bálványok. Mert ezeket a bálványokat mi érdekelték a kitalálók szerint? – Csupán annyi: „*ÉN vagyok a te Istened, ezért nekem hozz áldozatot. Jó sokat. S ha nagyon sokat hozol, talán megadom neked azt, amit szeretnél*”. Egy bálványnak nagyjából ennyi lenne a Tízparancsolata. De Isten egészen más. Eleve nem mi viszünk nagy áldozatot az Istennek, hanem Isten hozta a legnagyobb áldozatot értünk azzal, hogy Fiát, Jézust, feláldozta a kereszten. Másrészt Istent nem csak a vele való kapcsolatod érdekli, hanem életed egésze. Ezért kerül hát fel az ökröd és a szamarad is a két legszentebb kőtáblára. És ezért kerül fel a kívánság szabályozása is. Mert Istennek a szíved és lelked is fontos. Őt érdeklik a vágyaid, a belső békéd, a kísértéseid és lelki küzdelmeid is. Számára ezek is fontosak, ezért is ad ezekhez is útmutatást: Ne kívánd! S ez a belső tisztaság parancsa.

Jézus egy alkalommal a farizeusok szemére veti, hogy a tál külsejét ugyan megtisztítják, de a belsejét koszosan hagyják (Mt; 23:25), azaz kívülről igaznak látszanak ugyan, de belül tele vannak képmutatással és törvényszegéssel. Pedig a farizeusok csakugyan igyekeztek megtartani a törvény sok-sok rendelkezését. De Jézus azt mondja, ez így nem jó. A külső cselekedetek nem teszik tisztává az embert. Ezek által nem tisztul meg. „*Tisztítsd meg először a pohár és a tál belsejét, hogy azután a külseje is tiszta legyen!*” – mondja Jézus. Tehát először a szívedben, eszedben és lelkedben tegyél rendet, és akkor ne félj, majd a cselekedeteid is rendben lesznek. Ha már nem kívánod a bűnt, akkor nem is nagyon fogod elkövetni. Másképp mondva arról van itt szó, hogy nem a jócselekedetek útja vezet el a lélek megigazulásához, hanem a Jézusba vetett hit, a lélek újjászületése vezet el a valódi jócselekedetekig. Amivel csordultig a szív, azt szólja a száj. Ami a szívedben van, azt fejezik ki a tetteid. És ez így jó, feltéve, hogy a szíved rendben van. De rendben lesz, ha Jézus lakik benne.

Mindamellet legyünk józanok, és ne gondoljuk azt, hogy itt a földön lehetünk olyan nagy szentek, hogy már eszünkbe se jusson semmi bűnre csábító kívánság. Hisz a kísértő pont azon dolgozik, hogy sok-sok ilyet juttasson eszünkbe, s aztán vádoljon minket azzal, hogy „Milyen keresztyén vagy te? Nézd csak, micsoda gondolataid vannak! Ha ezt mások tudnák...” – s máris nyomorult képmutatónak érezhetjük magunkat, pedig még nem is tettünk semmit. Isten ígéje viszont a segítségünkre siet azzal, hogy elmondja nekünk azt, hogy Jézus is kísértést szenvedett. De ettől még nem volt bűnös. Biztos sokan hallották már, de nagyon szemléletes ezért elmondom, hogy Luther hogyan oldotta fel a rosszra ingerlő gondolatok jelenlétének, és a bűnös kívánságoktól való tartózkodás igényének a feszültségét. Azt mondta, hogy azt, hogy egy madár elrepüljön a fejed felett, nem tudod megakadályozni. De azt, hogy fészket is rakjon a fejedre, azt meg tudod akadályozni. Ne engedd, hogy a bűnös kívánságok befészkeljék magukat a fejedbe, a szívedbe. Ha rosszra csábító gondolataid támadnak, ne kezdj el elmélkedni rajtuk. Persze nehéz küzdeni a rossz gondolatok ellen, mert mikor az ember ellenük küzd, akkor is velük foglalkozik. Ezért nem is lehet ellenük direkt küzdeni. Csupán egy út van ezek ellen, ha helyettük valami hasznosabban, szebben, építőbben kezdünk el elmélkedni. Például Isten ígében vagy Jézus személyén és áldozatán. Ha lelkünkkel az értünk szenvedő Jézusra nézünk, abból biztos nem bűnök fognak fakadni.

Persze a legjobb az lenne, ha egyáltalán nem is támadna sose gonosz gondolatunk. Sajnos ez azonban nem lehetséges. Egyrészt a gonosz reklámok egész sokaságával korbácsolja fel kívánságainkat, s ezt teljesen nem tudjuk kizárni az életünkéből. Másrészt a kísértő elültette a szívünkben a gonosz kívánság gyökerét, amit úgy hívnak, hogy hasonlítás. Mert miért van az, hogy a szomszéd füje mindig zöldőbb? Miért van az, hogy ha két kiscsoportos gyerek találkozik kezükben pontosan ugyanolyan kisautóval érkezve, első dolguk lesz, hogy kicserélik. Miért? Mert ott van a szívben a hasonlítás hajlam, mely a másik dolgának kívánásához, esetleg elvételéhez vezet. Mert szó sincs arról, hogy ne vágyhatnánk a világ dolgaira Ez csupán az ördög hazugsága. Hát hogy ne vágyhatnánk a világban lévő jó dolgokra? Sőt nem csak vágyhatunk rájuk, de meg is kaphatjuk ezeket! Vagy talán nem lehet lakásod? Nincs hol laknod? Vagy nem lehet házastársad? Nem lehet autód és más tulajdonod? Hogyne lehetne? Az emberek többségének nemhogy csak lehet, de van is. Természetes, hogy vágyunk effélékre, és többnyire meg is kapjuk Istentől. Aztán az ember egy ideig örül ezeknek, aztán meg elkezd hasonlítani. S ezzel kezdődött minden baj már az Édenben is. „Nem vagy olyan, mint az Isten, pedig de jó lenne egészen olyannak lenni...” – hitette el a kísértő, és bűnbe csalta az embereket. Aztán az Édenen kívül folytatódott a hasonlítás. Káin az Istennel való kapcsolatát az Ábeléhez hasonlította. S mert úgy találta, hogy az övé nem olyan jó, már nem is hallotta meg Isten hozzá szóló szeretetteljes hangját. S ebben a történetben igazán meglátszik, hogy mennyire komoly dolog a gondolati bűn, a rossz kívánság. Mert „a kívánság megfogánva bűnt szül, a bűn pedig kiteljesedve halált nemz” (Jak; 1:15). Persze a hasonlítás következtében nem lesz mindenki gyilkos. Viszont aki hasonlítgat, és kívánja a másikat, maga is áldozat. Hiszen Káin bűnével semmit sem nyer, viszont sokat veszít.

A hasonlítás mögött egyébként egyszerű hálátlanság áll. És nem arról szól ez a parancsolat, hogy ne vágy többre annál, mint amid van, bár a 131. zsoltár arra figyelmeztet, hogy nem jó arra törekedned, ami túl nagy és elérhetetlen neked, és ez is nagyon fontos. De a parancsolat mégse azt mondja, hogy nem vágyhatsz többre a jelenlegi állapotodnál. Azt viszont mondja, hogy tudj elégedett lenni. Tudj a jelen körülményei közt is hálás lenni. Tudd a mostani helyzetekben is Isten ajándékait meglátni, és örülni nekik. Mert Isten nem sajnálja téled a többet sem, de azt tudja, hogy a zabolátlan kívánság és a több utáni rohanás nem tesz boldoggá. Mert nem a több tesz boldoggá téged, hanem az segíthet előrébb a boldogság útján, ha megtanulsz szűkölködni és bővelkedni, ha megtanulsz megelégedni, és ha tudsz minden körülmények között hálát adni. Ez – tán el se hiszed mennyit – lendít a boldogságodon. A körülményeid változása viszont – tán el se hiszed, hogy milyen – keveset. Mert a boldogság nem a körülményekben lakik. A boldogság sokkal inkább a fejből, a szívben, a lélekben dől el. Nem kell libacomb a boldogsághoz. Se Mercédész, se plazmatévé, és még a szomszédénál nagyobb ház sem. Sokkal inkább kell viszont hálás lélek, együtt érző szív és szeretet. Egy olyan lelkület, melyben nem a másikat kívánom, hanem alkalomadtán még a magamét is megosztom. Olyan lelkület, minek következtében nem a másiktól nézegetem, és fantáziálgatok róla, hogy az milyen nagyszerű lenne nekem, s folytatom képzelgésemet addig, míg oly nyomorultnak és kissemmizettnek érzem magam, hogy a magaméra már rá se tudok nézni, hanem elfogadom a magamét Istentől. Látom, hogy amim van; feleségem, lakásom, családom, használati tárgyaim, mindenféle tulajdonom, körülményem, múltam és életem, az mind Isten jó ajándéka, melyet részint azért adott, hogy örüljek neki, részint azért kaptam, hogy formáljon általa. De mindenképpen mindez az én javamra van, mert Isten adta ezt nekem szeretetből. S boldog nem akkor lehetek, ha a másikat kívánom, hanem ha megtanulom szeretni a saját házastársamat, és megtöltöm (nem föltétlen drága bútorral, de mindenképpen) szeretettel a saját hajlékomat, és megtanulom hálaadással élvezni a vagyonomat (ennek jelképe az ökör), és megtanulok együtt szolgálni a szolgálókkal.

A parancsolat tehát erre biztat, tanul meg szeretni azt, ami a tiéd. Világos feladat, de csak akkor fog sikerülni, ha előbb már tudod szeretni azt is, aki adta. S itt zárul be a kör, a Tízparancsolat köríve, mely elkezdődött az Istennel, majd eljutottunk az emberekhez, majd érintettük a vagyont és a tárgyakat, s végül visszaértünk annak az Istennek a szeretetéhez, aki adta neked az ökröt és a szamarat, az emberi kapcsolatokat, és a legszentebb és legboldogítóbb kapcsolatot, saját magát Jézus Krisztusban. Ámen.

1. Sikerült megjegyezni fejből a Tízparancsolatot? Tegyetek egy próbát!
2. Nézzétek meg, hogyan tér el a 2Móz. És 5Móz. tizedik parancsolata! Vajon mi lehet az eltérés oka? Neked melyik verzió tetszik jobban?
  - a) Mennyire vagy elégedett a sorsoddal, körülményeiddel, életeddel? Ha egytől ötig osztályoznod kéne, hanyast adnál a körülményeidre?
  - b) Mi az, amit esetleg nehéz elfogadnod az Istentől kapott körülmények közül? Van, ami nagyon hiányzik? Esetleg olyan is van, ami meg nagyon nem kéne, vagy nem olyan mint kéne?
  - c) „A szomszéd füje mindig zöldebb”. Kísértés számodra a hasonlítás? Van olyan dolog, amit irigyelsz másoktól?
  - d) Van olyan dolog, amit nagyon szeretnél volna, de el tudtad fogadni, hogy sose lesz a tiéd? Esetleg rájöttél, hogy jobb is? Hogyan jutottál el az elfogadásig?
  - e) Gondold végig, hogy mi mindenért lehetsz hálás Istennek! Milyen körülményekért, örömekért és fájdalmaért adhatsz hálát az Istennek?
  - f) Volt olyan gondolat az igemagyarázatban, amely különösen is megérintett, vagy valamilyen szempontból számodra érdekes volt?